

Připravili jsme pro vás májovou rozesílkou 9/2022.

Začíná kampaň Do práce na kole, www.dopracenakole.cz a Měsíc školních zahrad, www.mesicskolnichzahrad.cz. V sobotu 14. května vás zveme na Férovou snídani, www.ferovasnidane.cz. Zapojit se můžete do osvětových kampaní Lísky.

Rozesílka má tři části. Kapitoly v části I a kap. II/1 o II/2 mají nový aktuální obsah. Kapitoly od čísla 3 v části II a kapitoly v části III se víceméně nemění a slouží jako strukturovaný přehled odkazů, programů a nabídek.

Část I je informační a zahrnuje pozvánky na akce, osvětové kampaně, upozornění na grantové výzvy, zprávy z webu a tisku, zprávy z Lísky. **Část II** je metodická a najdete zde náměty, doporučení, inspiraci, příklady dobré praxe, přehled vzdělávacích programů a metodické podpory, program Učíme se venku, projekt Škola pro udržitelný život, tipy na pomůcky a publikace, nabídku výukových programů, projektových dnů, exkurzí, projektů a soutěží pro školy. **Část III** zahrnuje užitečné odkazy a informace.

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

Sledujte prosím web a Facebook LÍSKY, kde vás aktuálně informujeme o konání/rušení akcí.

Akce do DIÁŘE:

Sobota 14. května	Férová snídane www.ferovasnidane.cz
Středa 21. září	XXI. Krajská konference o EVVO , areál Parku ROCHUS, Uh. Hradiště www.liska-evvo.cz
Pátek 30. září	Vsetínská konference Jak pomáháme Zemi www.mestovsetin.cz
Čt – Pá 13.–14. října	Dvoudenní workshop Učíme se a badáme VENKU , Hájenka Semetín www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

				
1.–30. dubna	1. května – 30. června	15. září – 31. října	celoročně	celoročně

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHRAIDA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

Pokud máte zájem se do některé z kampaní aktivně zapojit odešlete přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://docs.google.com/.../1FAIpQLSeCpu0sCDez3.../viewform>

OBSAH ROZESÍLKY 9/2022

Část I INFORMACE, AKTUALITY

- I/1 Zprávy z Lísky, **osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny** ... str. 2
- I/2 Pozvánky na akce, osvětové kampaně ... str. 6
- I/3 Zprávy z webu a tisku ... str. 7
- I/4 Zdroje a grantové výzvy ... str. 8

Část II METODICKÁ PODPORA

- II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe ... str. 8
- II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky ... str. 9
- II/3 Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO ... str. 9
- II/4 Výukové programy, projektové dny ... str. 11
- II/5 Projekty pro školy, soutěže ... str. 12
- II/6 Tipy na výlety, exkurze, výstavy ... str. 12
- II/7 Projekt Škola pro udržitelný život ... str. 12
- II/8 Program Učíme se venku ... str. 13

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

- III/1 Udržitelný rozvoj ... str. 14
- III/2 Přírodní zahrady ... str. 15
- III/3 Zelené okénko ... str. 15
- III/4 Místní produkty, biopotraviny ... str. 15
- III/5 Fairtrade ... str. 16

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
- 2 Výzva Živá zahrada
- 3 Vsetínské dny pro Fairtrade

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2021 členové Klubu Lísky zaslali 41.400 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2021 jsme z vašich darů získali 12.544 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V dubnu jsme v Lísce zahájili venkovní učení v mateřských i základních školách, zejména v rámci projektových dnů Učíme se venku s POLY. Tématu venkovní výuky jsme se věnovali i na workshopu Učíme se a badáme s dětmi venku pro pedagogy MŠ, ŠD a SVČ na Hájence v úterý 26. dubna (27 účastníků).

Po celý měsíc duben probíhal 13. ročník osvětové kampaně Ptáci – žijí tady a s námi. V pátek 22. dubna jsme v Panské zahradě ve Vsetíně oslavili Den Země, společně s cca 1500 návštěvníky, z toho bylo cca 1000 dětí z mateřských a základních škol ze Vsetína a okolí. Pestrý program plný aktivit připravilo ALCEDO – středisko volného času Vsetín spolu s dalšími vsetínskými organizacemi.

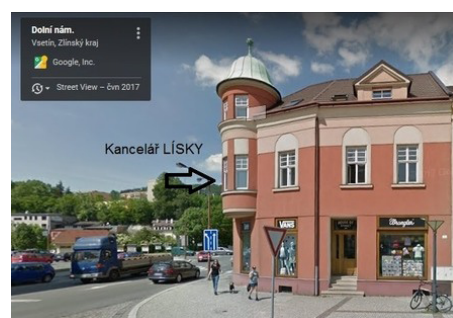
LÍSKA nabídla Férovou kavárnu, poznávání vodních živočichů a jarmark tradičních řemesel. Foto: <https://eu.zonerama.com/alcedo/Album/8350730>

V květnu zahajujeme kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny a Vsetínské dny pro Fairtrade. Zapojíme se do kampaně Do práce na kole.

Férový obchůdek Lísky

Vybírat můžete z fairtradových čokolád, sypaných i porcovaných čajů, zrnkových, mletých i rozpustných káv (vč. bezkofeinových), kaka, lízátek, karamelů a Lukášových šitých hraček Renaty Lažové.

www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

LUKÁŠ je věčně usměvavý kluk s velkým srdcem. Do života vkročil s pořádným zdravotním omezením. Nutně potřebuje pravidelnou rehabilitaci, aby neskončil na vozíku. Maminka Renáta šije už mnoho let hračky pro radost dětí. Nám do Lísky šije rozmanité učební pomůcky, tematické panenky a figurky, bavlněné tašky, polštářky apod.

Finanční výtěžek z prodeje hraček bude použit Lukášovi na rehabilitaci (1 hodina přijde na cca 1.000 Kč). Doporučená cena hraček 55–250 Kč.

Hračky můžete objednávat přímo na Facebooku: <https://www.facebook.com/lukasovyhracky>, Renáta Lažová, tel.: 605 570 103, číslo účtu: 2577703113/0800
nebo v LÍSCĚ: infoevvo@seznam.cz, **HESLO: Lukášovy hračky.**
Děkujeme.

Doporučená cena 55 Kč

Doporučená cena 250 Kč

Doporučená cena 120 Kč

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 9/2022

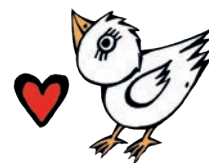
strana 2

Osvětová kampaň Ptáci – žijí tady s námi

V dubnu proběhl v regionu 13. ročník osvětové kampaně Ptáci – žijí tady s námi. Aktivitami ji podpořilo na 20 organizací a škol. Účastníkům výzvy Kamarádi z ptačí říše zašleme v nejbližších dnech odměny.

Koordinátor: LÍSKA, z.s. • Garant: CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město

www.liska-evvo.cz/doc/ptaci-ziji-tady-s-nami

Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

1. května jsme zahájili 10. ročník osvětové kampaně LÍSKY „Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny“

LÍSKA, její členské a partnerské organizace, školy a muzea chystají po celý květen a červen rozmanité aktivity.

Na facebookové stránce kampaně budou zveřejňovány zajímavé informace, rady i pozvánky na akce,

www.facebook.com/prirodnizahrada

Koordinátor: LÍSKA, z.s.

Garant: Přírodovědné centrum Trnka, DDM Šikula Uherské Hradiště

www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny

Zažij, bádej, konej

Tak zní leitmotiv Měsíce školních zahrad, akce, která podporuje výuku všemi smysly, vlastní bádání i společenskou angažovanost dětí pomocí venkovních her a aktivit. Díky Nadaci Proměny Karla Komárka a platformě Učíme se venku probíhá už popáté. Letošní ročník se bude zabývat stromy a jejich vlivem na klima. První výzvy a úkoly zveřejnili organizátoři na webových stránkách www.mesicskolnichzahrad.cz na Den Země, tedy 22. dubna. Od té doby se do akce zapojují stovky škol.

Mladší děti čeká letos 20 výzev, během nichž si stromy mohou prohlédnout, prolézt, „osahat si je a ochutnat“ všemi smysly. Naučí se poznávat jejich druhy, zjistí, co stromům svědčí, a co jim naopak škodí. Pro žáky základních škol jsou určeny další čtyři výzvy věnované zkoumání stromů.

Děti budou například počítat, kolik uhlíku daný strom zadrží, nebo zjišťovat, jaké jsou jeho mikroklimatické funkce. Prozkoumají dřeviny ve městě i volné krajině, remízky, aleje i lesy. Poslední dvě výzvy pak přímo vyzývají k akci. Žáci a studenti se dozví, kde a jak stromy sázet, jak je chránit a pečovat o ně. A rovnou si i něco z toho sami vyzkouší.

10. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY		
1. 5. – 30. 6. 2022		
Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji		
	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ - KONTAKT NA POŘADATELE
Soutěžní výzva ŽIVÁ ZAHRADA LÍSKA, z.s. 1. 5. – 30. 6. 2022 www.liska-evvo.cz	Workshop Učíme se a bádáme s dětmi venku 26. dubna	Hájekna Semetín, LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Otevírání pastvin a stavení máje na Rochusu 1. května	Park Rochus, Uherské Hradiště https://skanzenrochus.cz/
MĚSÍC ŠKOLNÍCH ZAHRAD, 5. ročník www.mesicskolnichzahrad.cz	Workshop pro rodiče Učíme se s dětmi venku 4. května	ZŠ a MŠ Všemina LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz
	Zahradní slavnost pro rodiče a přátele 18. května	MŠ Kopeček, Vsetín
Zažij, bádej, konej, Můj soused strom. https://ucimesevenuku.cz/ www.facebook.com/ucimesevenuku.cz/	Kosa pro 21. století (kurz kutů a práce s kosou) 28. května, 10.00–17.00 hodin	Centrum Veronica Hostětín https://hostetin.veronica.cz/node/1299
	Zahradní slavnost 5. června, 13.00–18.00 hodin	Centrum Veronica Hostětín https://hostetin.veronica.cz/node/1309
Přírodní zahrada Interaktivní prvky v přírodní zahradě. Ukázková přírodní zahrada a sad Interaktivní prvky v přírodní zahradě. Časopis Školní zahrada Specializovaný česko-slovenský časopis pro zahradní pedagogiku (4 čísla/rok). Kde jsou přírodní zahrady v Česku www.veronica.cz/ekomapa	Víkend otevřených zahrad 11.–12. června	www.vikendotevrenychzahrad.cz
	Projektové dny v MŠ a ZŠ Učíme se venku. Náměty na pozorování a aktivity. Projektové dny LÍSKY ve školách.	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
Semínkovny ve Zlínském kraji Podpora semenářství a sdílení osiva ze zahrádek. Základní škola Vsetín, Rokytnice Centrum Veronica Hostětín	Přírodní zahrada Interaktivní prvky v přírodní zahradě.	Envicentrum Vysoké Pole www.prokrajini.cz
	Jak na přírodní zahradu Rady a inspirace.	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz
Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.facebook.com/prirodnizahrada	Časopis Školní zahrada Specializovaný česko-slovenský časopis pro zahradní pedagogiku (4 čísla/rok).	www.skolni-zahrada.cz https://mapa.skolni-zahrada.cz/
	Kde jsou přírodní zahrady v Česku	www.veronica.cz/ekomapa
Zlínský kraj	Jak na přírodní zahradu Rady a inspirace.	Ekologický institut Veronica www.veronica.cz www.facebook.com/prirodnizahrada
	Semínkovny ve Zlínském kraji Podpora semenářství a sdílení osiva ze zahrádek. Základní škola Vsetín, Rokytnice Centrum Veronica Hostětín	seminkovny.com e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz www.hostetin.veronica.cz

ZAHRADNÍ SLAVNOST

5. 6. 2022, 13.00–18.00 hodin

MÍSTO KONÁNÍ: **Centrum Veronica Hostětín**

Velká oslava přírodního zahradničení spojená s exkurzí, hrami pro děti, ochutnávkami pomazánek z planých rostlin. Přijďte zažít příjemné odpoledne v naší přírodní zahradě, prohlédnout si interaktivní zážitkové prvky (nejen) pro děti, dozvědět se něco nového nebo jen tak posedět pod stromy a potěšit se s přáteli. Každý si zde najde to „svě“ – inspiraci, potěšení, ponaučení i zábavu.

<https://hostetin.veronica.cz/node/1309>

Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Interaktivní zelené učebny

Výuka venku umožňuje pedagogům přirozeně propojovat poznatky napříč předměty a ukazovat, jak fungují přírodní zákonitosti ve světě kolem nás. Všechny výzvy a úkoly navazují na doporučené očekávané výstupy v průřezovém tématu Environmentální výchova.

Pozitivní vliv na duševní pohodu dětí

Pobyt venku na čerstvém vzduchu pomáhá dětem se uvolnit, rozptýlit obavy a zaměřit pozornost na jiné, pozitivní vjemy a podněty. Může tak zmírňovat pocity stresu, smutku i osamělosti, které kvůli pandemii covid-19 nebo válce na Ukrajině děti prožívají v posledních letech ve zvýšené míře.

„Stále více pedagogů si uvědomuje, že učit jen z knížek nestačí. Aby si děti vytvořily k přírodě vztah, potřebují být s ní v přímém kontaktu a samy ji objevovat. Když zasadí strom, když se o něj starají a vidí ho růst, zanechá to v nich stopu na celý život. Pobyt venku působí blahodárně i na jejich náladu a celkovou psychickou pohodu. Proto v Nadaci Proměny Karla Komárka pomáháme školám budovat jejich zahrady a už pátým rokem vždy v květnu pořádáme oblíbenou akci Měsíc školních zahrad, kde s nimi sdílíme spousty výukových aktivit a her,“ říká ředitelka Nadace Proměny Karla Komárka Petra Lepková Melingerová.

Jak se zapojit?

Veškeré informace k letošnímu Měsíci školních zahrad naleznete na webu: www.mesickskolnichzahrad.cz.

Můžete také kontaktovat organizátory ve facebookových skupinách Školní zahrad, Učíme se a hrajeme si venku a Zahrady hrou.

Můj soused strom

Letošní ročník Měsíce školních zahrad nese název Můj soused strom. Stromy stojí v centru naší pozornosti z mnoha důvodů. Jsou zodpovědné za malý vodní koloběh. Zadržují vláhu a řídí vlastní klima na planetě. Poutají v sobě uhlík, některé na stovky let (když jim to dovolíme). Rostou všude kolem nás, nejen v zahradách a parcích, ale i v městské divočině a volné krajině, kde tvoří lesy. Jsou krásné, majestátní, zelené. Dobře se pod nimi hrají hry, jejich dřevo voní, jsou přibýtkem mnoha druhů zvířat. Rostou na nich jablka, švestky, ořechy, ale i kaštiny a žaludy. Můžete si vylézt do jejich koruny, pověsit si na ně hamaku nebo si na ohýnku z jejich dřeva uvařit třeba lipový čaj.

<https://ucimesevenku.cz/mesic-skolnich-zahrad-2022/>

Soutěžní výzva LÍSKY, 2. ročník

ŽIVÁ ZAHRADA

ÚKOL 1
Vybudujte na vaší zahradě, na terase či balkoně nový příbytek pro zvířecí pomocníky. Může to být něco menšího, například hmyzí hotel z plechovky, škvorovnik nebo ptačí budka. Ale proč nezkusit i větší projekt? Nabízí se ještě krovnik, hadník nebo ježkovník.
→ Pošlete nám fotografii nebo náčrtek vašeho projektu.

ÚKOL 2
Vysejte kvetoucí záhon či truhlík pro motýly a včelky. Mohou to být jednoletky, ale i víceleté rostliny.
→ Nafoťte a pošlete nám pak svůj záhon či truhlík a jejich návštěvníky.

ÚKOL 3
Zbudujte na své zahradě či balkoně pitko pro hmyz nebo ptáky.
→ Pošlete nám fotografii nebo náčrtek vašeho projektu.

ÚKOL 4
Zbudujte si z velkého květináče zahradní jezírko. To můžete mít i na balkoně.
→ Pošlete nám fotografii nebo náčrtek vašeho projektu.

ÚKOL 5
Najděte v zahradě nebo na balkoně svou oblíbenou rostlinu (květinu, zeleninu, bylinku) či dřevinu (keř, strom). Pozorujte život kolem ní. Zkuste vytvořit obrázek, pořídit fotografii, napsat příběh nebo básničku.
→ Svě dílo nám pošlete spolu s názvem vybrané rostliny či dřeviny.

Vyberte si aspoň jeden ze soutěžních úkolů.
Fotografie i obrázky ke splněním úkolům, opatřené číslem úkolu, kontaktními údaji: jméno a příjmení autora, škola, věk, e-mail, poštovní adresa,
zasíláte do 30. 6. 2022 na adresu: info@evvo@oznamy.cz, HESLO: Živá zahrada
Vybrané soutěžní úkoly odměníme.

Soutěžní výzva je aktivitou 10. ročníku osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
KONTAKT: LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín

www.facebook.com/prirodnizahrada
www.liska-evvo.cz

EXKURZE 2022
s průvodci Karlem Fajmonem a Marií Petřů

Zveme Vás na vycházku do Národní přírodní rezervace Zahrady pod Hájem v době bohatého květu orchidejí.

sobota 21. května

Setkání s orchidejemi

Sraz: u velického kostela (na schodech) 10:00
Předpokládaný konec: 13:00
Délka: cca 4 km (středně náročná trasa)
Účastnický poplatek: 75 Kč/osoba
Kapacita: 25 účastníků, nutno hlásit se předem!
Přihlášení: nejpozději do 19. 5. 2022 na e-mail: petru@bilekarpaty.cz
Uvádějte i telefonní kontakt, abychom vás mohli operativně informovat v případě odkladu či zrušení výpravy nebo jiné změny.
V případě vyložené deštivé počasí bude výlet odložen nebo zrušen, na což budou přihlášení zájemci upozorněni telefonicky a e-mailem.
Více informací na vis.bilekarpaty.cz

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.
nám. Míru 664, 698 01 Veselí nad Moravou • tel.: 734 645 730 • e-mail: visbk@bilekarpaty.cz

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.stfp.cz

Vsetínské dny pro Fairtrade

Světový den pro FAIRTRADE oslavíme v sobotu 14. května

Při této příležitosti pravidelně organizujeme Férovou snídani po celé ČR a na Slovensku nově Férové ráno. Po dvou covidových letech budeme opět v ČR piknikovat komunitně a na Slovensku aktivně i sportovat.

Férová snídaně

piknikují za pěstitele ve světě

sobota 14/5/2022 10-12 hodin

MÍSTO: **Dolní náměstí, před budovou knihovny a informačního centra**

DOPORUČENÍ: **piknikovou deku s sebou**

Férová kavárna Lísky / prodej fairtradových výrobků / program pro děti / výprodej knih

www.liska-evvo.cz

Férová snídaně aneb Na pikniku s košem z Fér Kaffé Veronica

14. 5. 2022, 9.00–11.00 hodin, Slavičín

Cukrářky z Fér Kaffé Veronica ze Slavičína vám nachystají piknikový koš s dobrotami z kavárny i z regionu.

V košíku určitě bude domácí kváskový chléb, pomazánky od Lenky, biomošt, slané i sladké pochutnání a mnohem více.

Na snídani si můžete přinést buď svůj košík, nebo si ho půjčit.

Koše a jídlo do košů si objednávejte v kavárně.

<https://hostetin.veronica.cz/node/1310>

8 faktů nejen o fairtradové čokoládě

Čokoláda. Mléčnou nebo hořkou s mořskou solí? Za každou lahodnou čokoládovou tyčinkou a pochoutkou, kterou během roku zkonsumujeme, se skrývá šest milionů lidí na celém světě, jejichž živobytí závisí na pěstování kakaava. Fairtrade vdechl život celým komunitám pěstitelů kakaava.

Celý text na <https://fairtrade.cz/news/8-faktu-nejen-o-fairtradove-cokolade/>

DO PŘÍRODY S LÁSKOU

Zahradu SVČ Klubko

14. 5. 2022 9 - 11 h

Každá rodina obdrží šanon s náměty činnosti v přírodě po celý rok. Akce bude spojená s Férovou snídaní.

zábavné aktivity pro menší děti s rodiči

Více informací na webu a fb.

VSETÍNSKÉ DNY PRO FAIRTRADE

9.–31. KVĚTNA 2022 / 12. ROČNÍK

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

- Osobní účast či zajištění aktivit na vsetínském Férové snídani v sobotu 14. května, Dolní náměstí Vsetín, 10–12 hodin. KONTAKT: Iva Koutná, tel. 605 806 840
 - Přidejte si na facebooku rámeček Snídám férově – na svůj profilový obrázek ho můžete přidat na www.facebook.com/profilpecicframes, vyberte tam Snídám férově od Fairtrade Česko a Slovensko. www.ferovasnidane.cz
 - Příprava lekce do výuky ve škole, v programu školní družiny či klubu, kroužku. <https://fairtrade.cz/zapojte-se/vzdelavani/>
 - Příprava aktivity ve škole či organizaci – výstava, beseda, film, vrstevnické učení apod.
 - Příprava ochutnávky fairtradové kávy a čokolády ve škole pro rodiče, ve třídě, pro seniory či kolegy ve sborovně, piknik o velké přestávce, ve školní družině apod.
 - Zařazení fairtradových a místních surovin do jídelničky školní jídelny.
 - JÍDELNÍČEK, OCHUTNÁVKA, PIKNIK, FÉROVÁ SNÍDANĚ – doporučení co připravit:
 - Fairtradové suroviny je vhodné doplnit o ty lokální.
 - S certifikací Fairtrade snadno seženete kávu, čaj, banány, ovocné džusy, kokos, hrozník, cukr nebo čokoládu a dobrotu z fairtradového kakaava. Dobře dostupné jsou také fairtradové cookies nebo snídaněové müsli s fairtradovou čokoládou.
 - Můžete také něco upéct, pak je možné využít osvědčené recepty a zkombinovat fairtradové suroviny (kakaava, třtinový cukr, rozinky, kokos, rýže, quinoa) s těmi lokálními (mouka, vejčeka, med). Děti určitě ocení tvaroh či krupičnou kaši s fairtradovým kakaem.
 - Můžete také namazat pečivo fairtradovou čokoládovou pomazánkou nebo sýrem či marmeládou od místního farmáře a k tomu si dát kakaovo či čaj.
- Kde koupit fairtradové suroviny a potraviny?**
Ozvěte se do Lísky, infoevvo@seznam.cz, nebo se podívejte na **krátký přehled na webu**. Výrobky jsou označeny známkou FAIRTRADE. V poznání fairtradových výrobků vám pomůže **tato podstránka na webu**.

Lidé, kteří pěstují naše oblíbené dobrotu si zaslouží náš ohleduplnost. Nikdy to nebylo tak urgentní, jako teď. Pěstitelé čelí nejen klimatické změně a nízkým výkupním cenám, ale navíc i následkům pandemie COVID-19. Pěstitelé ve světě situaci zvládají lépe díky zapojení do systému Fairtrade – dostávají za svou kávu, kakaava nebo banány spravedlivě zaplacené, pěstují šetrně k životnímu prostředí a děti mohou poslat do školy. Společně a demokraticky v družstevních rozhodnutí o fairtradovém gipitaku, staví z něj školy, studují a zlepšují efektivitu pěstování. V roce 2017 činil fairtradový příplatek průměrně 118 000 Kč na zapojené družstvo.

My všichni můžeme pěstitele a pěstitelky ve světě podpořit! Jednoduše zvýšením povědomí o jejich situaci, ale zejména nákupem výrobků s certifikací Fairtrade. Svým zapojením ukážete, že se o životy pěstitelů ve světě osobně zajímáte.

Fairtrade je obchod založený na partnerství. Fairtrade je certifikace zboží, které splňuje určité sociální, ekonomické a ekologické standardy. Systém této certifikace je poskytnout pěstitelům, zaměstnancům a farnostníkům ze země globálního Jihu (země Afriky, Asie a Latinské Ameriky) možnost žít ve vlastních podmínkách. Pěstitelé a zaměstnanci dostávají v rámci systému Fairtrade za své kakaava nebo kávu výkupní cenu, která odpovídá nákladům na pěstování či výrobu a zároveň umožňuje důstojné živobytí. Fairtrade znamená spravedlivější obchodní podmínky, dodržování lidských a pracovních práv a šetrnost k životnímu prostředí.

<https://fairtrade.cz/>

KONTAKT: Liska, z.s. • Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín • www.liska-evvo.cz

12. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ

POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ

KVĚTEN 2022

VSETÍNSKÉ DNY PRO FAIR TRADE – kalendář akcí

NÁZEV AKCE A DATUM KONÁNÍ	KONTAKT NA POŘADATELE
Férová snídaně – světový den pro FAIRTRADE 14. května Na Vsetíně snídáme na Dolním náměstí, před budovou knihovny, 10–12 hodin	www.ferovasnidane.cz
Akce na třídu – Férová kavárna pro účastníky kampaně Do práce na kole 1.–31. 5. 2022 (pondělí a čtvrtek)	www.mestovsetin.cz www.liska-evvo.cz
Férová snídaně pro účastníky kampaně Do práce na kole 13. 5., 5–8 hodin, cyklostezka do Jasenic 26. 5., 5–8 hodin, cyklostezka na Bobrky	www.mestovsetin.cz www.liska-evvo.cz
Výstava Cena kakaava Promítání dokumentu Ve stínu kakaovníku a informační panel ve vestibulu školy	ZŠ Ohrada, Vsetín www.zsohrada.cz
Tematické vrstevnické učení ve školním klubu	ZŠ Ohrada, Vsetín • www.zsohrada.cz
Fairtradové pátky ve školní jídelně	ZŠ Ohrada, Vsetín • www.zsohrada.cz
Fairtradové třídnické hodiny s férovou snídaní	ZŠ Vsetín, Rokytnice • www.zsrokytnice.cz
Fairtradová snídaně ve sborovně školy	ZŠ Vsetín, Rokytnice • www.zsrokytnice.cz
Nabídka fairtradové kávy a čaje ve sborovně školy	ZŠ Vsetín, Rokytnice • www.zsrokytnice.cz
Týden pro Fairtrade na téma kakaava 9.–13. května	ZŠ Sychrov, Vsetín www.zssychrov.cz
Přednáška pro veřejnost 13. května	ZŠ Sychrov, Vsetín www.zssychrov.cz
Květinový bazar a Green SWAP 2.–25. května	Masarykova veřejná knihovna www.mvk.cz
Prodej květin a EK0 tvořivá dílna 25. května, 10–16 hodin	Masarykova veřejná knihovna, K klub www.mvk.cz
Tematická výstava knih, časopisů, plakátů a materiálů v půjčovně a čítárně	Masarykova veřejná knihovna www.mvk.cz
Lekce a besedy pro žáky středních škol	Masarykova veřejná knihovna www.mvk.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.ferovasnidane.cz

Liska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 9/2022

strana 5

DO PRÁCE NA KOLE

<https://www.dpracena kole.cz/4.2022>

Líska stejně jako vloni podporuje kampaň Do práce na kole.

Každé květnové pondělí a čtvrtek, v rámci akce na triko, dostanete ve Férovém obchůdku v Lísce fairtradovou kávu, čaj či horkou čokoládu.

Uvidíme se na Férových ranních snídaních na cyklostezkách 13. a 26. května.

Do práce na kole Vsetín, 1.–31. 5. 2022

**DO PRÁCE
NA KOLE**

www.dpracena kole.cz

12. ročník květnové výzvy
Do práce na kole nebo pěšky:
Více pohybu, radosti ze života, méně emisí.

LÍSKA

**„AKCE NA TRIKO“
Férová kavárna LÍSKY**

Každé květnové pondělí a čtvrtek
od 9 do 15 hodin pro účastníky v triku
káva nebo čaj zdarma.

Amaltheia – Konference o výchově přírodou

Termín: 14.–15. 10. 2022

Místo: budova děkanátu

Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci
třída Míru 117 | 771 11 Olomouc

Pořádá: Katedra rekreologie Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Prázdninovou školou Lipnice

<https://konference.ftk.upol.cz/2022/amaltheia/>

XXXXII. Tradiční kosení, škola ochrany přírody a krajiny v Bílých Karpatech 2022, 2.–8. 7. a 9.–16. 7. 2022, přírodní rezervace Bílé Potoky

Přijďte, pomozte, posilněte, co je dobrého a nezbytného pro každého z nás, pro celou společnost, pro budoucnost Země.

Miroslav Janík, ZO ČSOP KOSENKA
Brumovská 11, Valašské Klobouky 766 01

I/3 Zprávy z webu a tisku

S vírou ve zdravý rozum

OBSAH DÍLU: Vysokoškolský učitel Pavel Nováček, který přednáší o udržitelném rozvoji a rozvojové pomoci v mnoha zemích světa, je přesvědčen, že úcta k Bohu a přírodě je nejlepší cestou k dobrému životu na zdravé planetě.

www.ceskatelevize.cz/porady/1185258379-cesty-viry/414235100051009/

Jak sbírat a vyhodnocovat data ve vzdělávání?

Ideálně tak, aby zjištěné údaje neměly dopad na vzdělávací dráhu jednotlivých žáků, ale poskytl širší obraz o vzdělávání v ČR.

Smyslem nové studie "Indikátory pro vyhodnocování klíčových výsledků vzdělávacího systému ČR" je představit užší výběr klíčových indikátorů relevantních pro Strategie 2030+, které umožňují monitorovat a vyhodnocovat vývoj vzdělávacích výsledků, wellbeingu a rovných šancí dětí, žáků a studentů v ČR.

O které indikátory se jedná? <https://bit.ly/IndikatoryvevzdelavaniCR>

Autoři studie: Václav Korbel, Daniel Prokop, Štěpán Kment společně s Partnerstvím pro vzdělávání 2030+ a Stálá konference asociací ve vzdělávání, z. s.

Cíle udržitelného rozvoje a jejich naplňování

V roce 2015 byla na půdě OSN přijata tzv. Agenda 2030, obsahující 17 Cílů udržitelného rozvoje #SDGs - Sustainable Development Goals, někdy označované i jako Globální cíle. Jde o ambiciózní 15-ti letý rozvojový program zavazující světové vlády k zlepšení podmínek a kvality života pro všechny. Nyní jsme v polovině rozvojového programu SDGs. Jak si vedeme v naplňování jeho cílů? Postupně představíme monitorovací zprávu " European Environmental Bureau – EEB a SDG Watch Europe, která přináší kritičtější pohled na udržitelnost v Evropě.

www.zemnataliri.cz

Víte, co si oblékáte? Nakupující se čím dál víc řídí udržitelností módy

Udržitelnost oblečení ovlivňuje přibližně polovinu nakupujících, ukázal průzkum. Mezi nejdůležitější kritéria, podle kterých ji posuzují, patří materiály, šetřnost k životnímu prostředí a kvalita spojená s dlouhou životností.

Celý článek na www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-vite-co-si-oblekate-nakupujici-se-cim-dal-vic-ridi-udrzitelnosti-mody-200613

Letní školy Začít spolu 2022

04.07. - 08.07. MŠ Šestajovice
11.07. - 15.07. MŠ Frýdek - Místek
15.08. - 19.8. MŠ, ZŠ, eduScrum Turnov

Sledujte prosím aktuální informace na webu
www.zacitispolu.eu

UDRŽITELNÁ KONFERENCE ZA 5 DVANÁCT

12. 5. 2022

Online & Zdarma

Noví partnerská organizace
SKANSKA
Partnerská organizace

studijní centrum **BASIC**

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ PŘI UČENÍ A NEDOKÁŽETE MU POMOCT?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 9/2022

strana 7

■ Šablony na podporu adaptačních aktivit

Dvě výzvy na realizaci podpory rozvoje dovedností v českém jazyce na realizaci volnočasových adaptačních skupin pro děti cizince migrující z Ukrajiny. Výzvy budou zaměřené na snižování negativních dopadů spojených s válečným konfliktem. Z výzev budou podpořeny jazykové kurzy i adaptační skupiny realizované v souladu s podmínkami výzev v období od 1. 4. – 31. 8. 2022, www.edu.cz/sablony-na-podporu-adaptacnich-aktivit/

■ ERASMUS plus roste

Nabízí teď mnohem více možností. Můžete tak získat zkušenosti ze světa, i když třeba nejste student nebo nemáte čas někam jezdit. Více na <https://www.erasmusroste.cz>

■ Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK)

<https://opjak.cz/vyzvy/>

■ Mladí chrání klima

MINI-GRANTY NA KOMUNITNÍ PROJEKTY

Termíny pro přijetí Plánu komunitního projektu se zasílají elektronicky organizátorům projektu k datu **31. 5. 2022, 31. 7. 2022, 31. 9. 2022**, na adresu magdalena.firtova@pinf.cz. Celá informace v příloze.

■ Výzva Základní granty

Vyhlašovatel Nadace Open Society Fund Praha
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->

■ Vyhlášení výzvy NPŽP č. 4/2021: Výsadba stromů – individuální projekty.

Vyhlašovatel Ministerstvo životního prostředí ČR
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2730003&apc=nF2xx1-->

■ Vyhlášení výzvy NPŽP č. 5/2021: Výsadba stromů – grantové schéma

Vyhlašovatel Ministerstvo životního prostředí ČR
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2730004&apc=nF2xx1-->

■ Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

■ Výzvy na jarní a podzimní výsadby stromů V grantovém programu Sázíme budoucnost

Na podzimní výsadby stromů můžete letos získat **až 150 tisíc korun**. Výzva se zaměřuje na výsadby stromů ve volné krajině a na rozhraní volné krajiny se zastavěným územím. Nabízí pokrytí nákladů na výsadbu, péči o stromy, odborný dohled nebo finance na nezbytný materiál, nářadí či dopravu. Příjem žádostí je možný **do 31. července 2022**.

Až 400 tisíc korun na výsadby alejí nebo jejich obnovu nabízí nový grantový program **Sázíme budoucnost s KB penzijní společnosti**. Část prostředků je možné čerpat na úpravy studánek, křížků a kapliček, na informační panely, lavičky, herní prvky apod. Žádat lze **do 30. června 2022**.

V dubnu jsme vyhlásili také **výzvu k podávání žádostí o výsadbu Aleje svobody**. Výzva je určena **pro všechny obce**, které dokážou poskytnout vhodný pozemek pro výsadbu aleje o zhruba sto stromech a také stromům zajistit následnou péči. Nadace Partnerství zařídí kvalitní sadební materiál, dopravu sazenic, odborný dohled při výsadbě i organizaci celé akce včetně její medializace. Obce mohou žádosti posílat **do 31. května 2022**.

www.nadacepartnerstvi.cz/granty

O GRANTECH

Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

část II • METODICKÁ PODPORA

II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe

Globální vzdělávání

Ve Fairtrade Česko a Slovensko chceme podpořit úsilí porozumět vztahům ve světě a připravovat se na život v 21. století. Pro život v našem světě je stále důležitější, aby člověk uměl kriticky přemýšlet a naslouchat druhým, analyzovat informace, reflektovat souvislosti a individuálně i kolektivně reagovat na nové výzvy a změny. Zorientovat se v propojeném a měnícím se světě nám pomáhá globální vzdělávání. To přispívá k pochopení našeho vztahu k ostatním lidem a místům ve světě. Směřuje nás k přijetí zodpovědnosti a nalézání způsobů, jak spolu žít s ohledem na potřeby všech a při zachování limitů planety.

CO UČIT

Pokud se chceme globálnímu vzdělávání věnovat ve škole, skautském oddíle či v knihovně, můžeme využít vzdělávací metodiky nebo lekce z webové stránky www.globalnivzdelavani.cz.

Ve Fairtrade Česko a Slovensko jsme ve spolupráci s odborníky z organizací ADRA, ARPOK, Charita ČR, NaZemi a vzdělávacího programu Varianty organizace Člověka v tísní vytvořili přehled TOP 5 globálního vzdělávání, celkem 25 možností zapojení. Také jsme vydali souhrnný přehled podpory pro osvětové a vzdělávací aktivity Férový svět, kde jsme shrnuli soupis zajímavých vzdělávacích a informačních materiálů, které lze využívat ve výuce nebo při pořádání informačních akcí.

Pokud se věnujete výuce jazyků, koukněte na naši podstránku, kde pro vás máme pár tipů, na kterých můžete stavět.

V globálním vzdělávání se můžete věnovat tématům jako klimatická změna, chudoba, dětská práce, kácení deštných pralesů, pracovní podmínky, globalizovaný obchod, odpovědná spotřeba nebo migrace. Téma fair trade se dotýká mnoha těchto témat, pro výuku můžete využít některé z našich vzdělávacích lekcí, více na <https://fairtrade.cz/zapojte-se/vzdelavani/>

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO). Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

NOVÁ PŘÍRUČKA PRO PEDAGOGY KE STAŽENÍ:

www.clovekvtisni.cz/projektovka

Jak začít s projektovou výukou, aby splnila všechna očekávání, cíle a navíc žáky a studenty bavila? A jak díky ní rozvíjet výuku klimatu?

Najdete v ní:

- Co je a co není projektové vyučování,
- Proč vsadit na projektovou výuku právě v klimatickém vzdělávání,
- 6 případových studií = ukázek realizovaných školních projektů z různých středních škol a gymnázií.

STAHOVTE www.clovekvtisni.cz/projektovka

Výukové karty

Poznávejte přírodu s pomocí karet. Díky nim si obohatíte váš pobyt v přírodě a poznáte mnoho rostlin i živočichů. Kartičky lze doplnit designovými plakáty. Všechny nabízené produkty jsou ručně ilustrované.

www.priodadokapsy.cz

Skřítek Kompostík a jeho kamarádi, Miluška Štefanová

Příběhy z jedné zahrady, 1. a 2. díl, nakl. Pointa

Můj první zápisník

Inspirace na aktivity s dětmi, www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muji1zapisnik/

Jděte VEN, inspirativní náměty pro pobyt venku,

www.jdeteven.cz

II/3 Vzdělávání, programy a metodická podpora EVVO

Specializační studium koordinátor EVVO 2022/2023 (2024)

NOVINKA

LÍSKA ve spolupráci s ALCEDEM – střediskem volného času Vsetín plánuje v ZÁŘÍ 2022 otevření **nového kurzu akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO pro pedagogy MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ**.

Kurz splňuje požadovanou akreditaci a je možné jej hradit mimo jiné z projektů tzv. „šablon IV“.

TERMÍN STUDIA: září 2022 – podzim 2023

FORMA STUDIA: Studium má rozsah 250 vyučovacích hodin přímé výuky, které jsou rozvrženy do cca 8 bloků. Termíny jsou vyváženě rozloženy mezi pracovní dny a dny volna. Některé moduly mají i jednodenní výjezdy. Pedagogové se tak seznamují s pestrou nabídkou služeb několika středisek ekologické výchovy či pracovišti, např. UTB Zlín.

Předpokládá se aktivní zapojení pedagogů, studium nabízí ověřené metody a formy, praktická cvičení, terénní exkurze a práci s pomůckami.

Po dobu studia mají účastníci k dispozici **konzultanta** ke zpracování závěrečné práce.

Tematické okruhy studia jsou závazně stanoveny **Standardem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO**, vydaným MŠMT ČR v roce 2020. Účastníkům je přibližují špičkoví odborníci a zkušení pedagogové.

Nezbytnou podmínkou úspěšného dokončení specializačního studia je:

- účast na jednotlivých setkáních,
- zpracování a předložení závěrečné práce a portfolia (obsahuje tematické práce a úkoly z celého specializačního studia), tématem závěrečné práce je školní program EVVO, včetně ročního plánu.

MÍSTO KONÁNÍ: Hájenka Na novém světě, Semetín, Vsetín, výjezdy na pracoviště EVVO v regionu

CENA: studium s finanční spoluúčastí. Účastnický poplatek určuje výška dotace, předpokládáme cca 20.000 Kč (pro účastníky ze Zlínského kraje – cena pro účastníky z jiných krajů bude řešena individuálně). Celkové náklady na studium dosahují cca 35.000 Kč.

Poplatek zahrnuje ubytování, stravu, přípravu programu, odměny i cestovné pro lektory a soubor materiálů, které od v průběhu studia účastníci obdrží. Dopravu na místo konání i výjezdy či exkurze si pedagogové vždy hradí sami.

Harmonogram modulů (termín, místo) bude zaslán přihlášeným zájemcům. V případě zájmu o studium vyplňte předběžnou přihlášku, ONLINE FORMULÁŘ PRO PŘIHLÁŠENÍ

Garant studia – informace: Iva Koutná,
koutna.iva@seznam.cz, tel: 605 806 840

II/3 Vzdělávání, programy a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

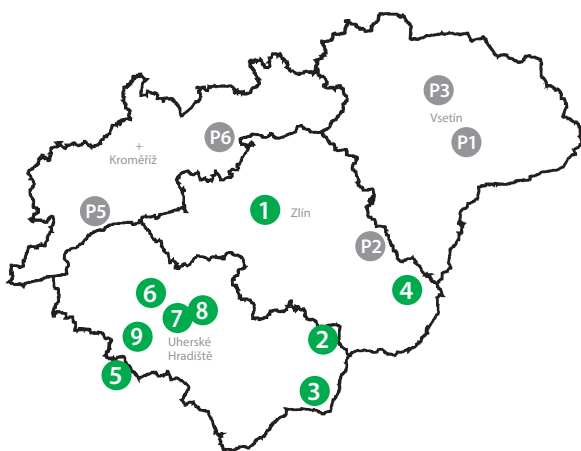
■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

Členské a partnerské organizace LÍSKY, z.s.

- 1 – DDM Astra Zlin, p.o.
www.ddmastra.cz
- 2 – ZO ČSOP Veronika – Centrum Veronika Hostětín
www.hostetin.veronika.cz
- 3 – Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanec, o.p.s.
www.iskopanice.cz
- 4 – ZO ČSOP KOSENKA Valašské Klobouky
www.kosenka.cz
- 5 – VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- 6 – SVČ Klubko Staré Město, p.o., Zábka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- 7 – Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- 8 – DDM Šikula Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- 9 – DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- P1 – ALCEDO – středisko volného času Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- P2 – Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole
www.prokrajinu.eu
- P3 – Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí
www.ochranci.cz
- P4 – SVČ Rožnov pod Radhoštěm, p.o.
www.svcroznov.cz
- P5 – ZO ČSOP Divoký
www.scopdivoky.cz/aktivity/terenni-ekologicko-stredisko-bofi-divoky/
- P6 – Vzdělávací centrum Hájenka Holešov
www.tokaheya.cz

LÍSKA, z.s.
www.liska-evvo.cz

■ LÍSKA, z.s.,

www.liska-evvo.cz

Financování možné i z tzv. „ŠABLON“.
Pro školu připravíme kompletní agendu
projektového dne.

INFORMACE: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

VÝUKOVÉ PROGRAMY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY, ŠKOLNÍ DRUŽINY

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. stupeň ZŠ (1.–3. ročník), ŠD

Počet účastníků: 15–30

Rozsah: 2 hodiny

Po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den.

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

Vhodné i jako projektový den mimo školu v rámci tzv. ŠABLON II a III.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další témata dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ A ŠD

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den,
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahradá, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje),
- další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.

Cenu stanovíme po upřesnění programu.

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je zemědělství, původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na vzájemné sdílení a učení („dětí – dětem“), odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ a ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu, v souladu s projektovou výukou. **K zapůjčení (za manipulační poplatek) je sada pomůcek pro terénní pozorování u vody.**

6. ročník: CESTA VODY • 7. ročník: VODA V KRAJINĚ • 8. ročník: SPOTŘEBA VODY

Místo konání: učebna, laboratoř

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií • **Počet účastníků:** třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před výukovým programem (VP), VP (min. 1 vyučovací hodina) s lektorem, aktivní práce žáků po VP.

Učíme se s POLY

Učíme se venku

Rozvoj přírodovědné gramotnosti a polytechnických znalostí a dovedností – objevování a pozorování pestré přírody kolem nás.

Společný motivační úvod, 4 a více stanovišť s úkoly (hmyz, ptáci, stromy, semínka, půda, voda, tvary, příběhy jídla, tvoření, řemesla atd.), hodnocení.

Místo konání: zahrada, venkovní areál školy

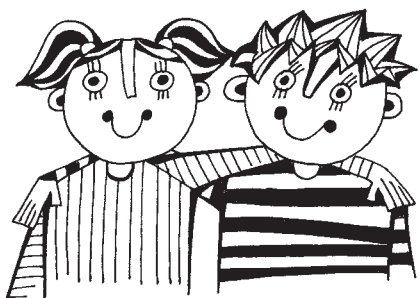
Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** do 60 dětí

Rozsah: 4 vyučovací hodiny (4 x 45 minut)

Denní a pobytové výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy připravují:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVC Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

II/5 Projekty pro školy, soutěže

- **Badatelsky orientované vyučování,** <http://badatele.cz/cz>
- **Fairtradová škola,**
www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Globální rozvojové vzdělávání,** www.globalnirozvojovevzdelavani.cz
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,** <https://globe-czech.cz/cz>
- **Jeden svět na školách (mediální vzdělávání),** www.jsns.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola,** <https://ekoskola.cz/cz>
- **Odpovědná škola,**
www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola,** www.skutecezdravaskola.cz
- **Světová škola,** www.svetovaskola.cz
- **Škola pro udržitelný život,** www.skolaprozivot.cz
- **Učíme se venku,** www.ucimesevenku.cz
- **Žákovské parlamenty,** www.skolaprodemokracii.cz

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- **Klimatická soutěž CO2 liga.**
Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ.
www.CO2liga.cz

II/6 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- **Archeoskanzen Modrá,** www.archeoskanzen.cz
- **Muzeum v přírodě Rochus,** www.skanzenrochus.cz
- **Muzeum regionu Valašsko,** www.muzeumvalassko.cz
- **14115 Bařův institut Zlín,** www.14-15.cz
- **Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,** www.muzeum-zlin.cz
- **Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,** www.vmp.cz
- **Informační centrum Velké Karlovice,**
www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- **Zvonice Soláň,** <https://www.zvonice.eu/>

II/7

Škola pro udržitelný život

Škola pro udržitelný život v roce 2021–2022

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.
www.skolaprozivot.cz

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum.

Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

SEZNAM NEJLEKČÍ NA CELÝ ROK

<https://ucimesevenku.cz/lekce-ktere-vas-vytahnou-ven/>

METODIKY UČÍME se VENKU

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Vylíkejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Nový projekt

Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Čeká nás vytvoření a ověření 12 nových programů, vzdělávání a příprava lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali

metodiky **Učíme se v zahradě s Ďápkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkosti a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.

■ Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej

Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...

Semínkovna = osivo ke sdílení

Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.

Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.

<https://seminkovny.com/>

V našem regionu najdete Semínkovnu:

Základní škola Vsetín, Rokytnice

Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz

Centrum Veronica Hostětín

Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz

Semínkovna Zlín

Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204
(bývalá Knihovna Františka Bartoše).

www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.

Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz

- Regionální značky www.regionalni-znacky.cz

- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek. www.vyrobkyzkraje.cz

- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**

NOVÝ REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz

- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

FAIRTRADE
Moje férová volba

Adela Vinczeová
moderátorka

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce Přehled akcí v regionu i mimo region.** Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8–15 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 9/2022

strana 17